

Hej alla pedagoger på förskolorna i Göteborg!

VI I SAMEFÖRENINGEN I GÖTEBORG HAR SKRIVIT ETT BREV TILL DE ÄLDRE BARNEN PÅ FÖRSKOLORNA I GÖTEBORG OCH VI BEHÖVER ER HJÄLP ATT NÅ DEM.

VI VILL ATT BARNEN SKA VETA ATT VI SAMER FINNS HÄR I GÖTEBORG TILLSAMMANS MED DEM. VI VILL OCKSÅ BERÄTTA OM VILKA VI ÄR OCH LITE OM SÁPMI.

Vi känner inte alltid igen oss i den bild av Sápmi och samer som förmedlas från förskolorna och skolorna. Vi ser också att de frågor som är viktiga för oss samer inte alltid får så stort utrymme. Undervisningen om samer får konsekvenser, på gott och ont, för samer i Göteborg och för näringar i Sápmi. Kanske kan det även påverka möjligheterna för barn med samiskt påbrå att identifiera sig som samer?

Det finns många barn och vuxna med samisk bakgrund i Göteborg, som inte känner igen sig i den bild av samer som är vanligt förekommande på skolor och förskolor i Göteborg. Vi har gjort intervjuer med pedagoger och rektorer för att bilda oss en uppfattning om vilken uppfattning om samer och Sápmi som pedagoger har i skolor och förskolor och som därför färgar undervisningen om samer och inkluderingen av samiska barn. Undervisningen har ofta ett historiskt perspektiv och ett mycket litet inslag av hur det är att vara same idag. Detta vill vi ändra på själva men ni, pedagoger, kan hjälpa oss sprida kunskap.

I brevet till barnen vill vi berätta om oss här och nu. Vi samer i Göteborg är väldigt olika, några har bott utanför Sápmi i generationer, andra är nyinflyttade till Göteborg. Några talar samiska, har nära till samisk kultur och samiska näringar. Andra har det samiska på längre avstånd, kan inte tala samiska, har inte stora kunskaper om renskötsel, historia och religion mm. De flesta har inte traditionella kläder (koltar) eller andra samiska attribut.

Vi hoppas att brevet lyckas förmedla våra tankar och att det kan vara en del av er undervisning om samer. Vi hoppas även att de samiska barn som går på Göteborgs förskolor ska kunna känna igen sig och vara värdefulla som samer, oavsett hur de väljer att identifiera och uttrycka sitt samiska ursprung.

Dearvvuodaiguin / med vänlig hälsning
Sameföreningen i Göteborg

Om bemötande och inkludering

Tänk på att det kan finnas ett barn eller en förälder med samiskt ursprung i förskolegruppen och att barnet eller föräldern identifierar sig som same på sitt sätt, kanske har de det samiska på längre avstånd, det är det många samer i Göteborg som har.

Den svenska minoritetspolitiken har i många år varit begränsande, vilket har påverkat samer i generationer. Det är inte alldeles lätt att identifiera sig som same om bilden av en same är exotisk och främmade. Ha detta i åtanke vid undervisning och bemötande. Vi är här och nu, vi är olika.

Här kommer lite tips till er om hur ni kan iscensätta brevläsandet

Börja med att föreställa er att ni är i Sápmi när ni läser brevet. I Sápmi samlas vi ofta runt en eld, både på vårvintern och på sommaren. Förbered därför en eld av färgat papper i rött och gult. Gör även runda stenar av mörkt papper. Placera stenarna i en ring och elden av det färgade pappret i mitten. Nu har ni gjort en árran, en eldstad. Kanske kan ni hitta bilder från nätet på någon plats i Sápmi som ni kan föreställa er att ni är i.

Sätt er i en ring runt elden, akta så att ni inte bränner er. Lyssna på elden, hur det sprakar. Om det är vinter så värmer elden skönt, om det är på sommaren så hindrar röken myggorna från att surra runt er. Fyll på med en vedpinne då och då så att inte elden slocknar. Sitter ni vid en älv på sommaren eller i en snödriva på vårvintern? Oavsett så värmer säkert solen era ansikten. Ni hör ljudet av naturen, fåglar som sjunger och älven som brusar.

Läs brevet högt för barnen, enligt den samiska berättartraditionen. Läs sakta en liten bit i taget och diskutera brevet tillsammans. Gör gärna övningarna när ni läst, förbered genom att ta fram kartor, färger och saxar innan ni börjar.

Ha en trevlig lästund!

Dearvvuodaiguin / med vänlig hälsning

Kontaktperson för projektet:

Lena Thornéus

Projekt@sameforeningen.se